

4037817 SHCR/M : สาขาวิชา : ศาสนาเปรียบเทียบ ; อ.ม. (ศาสนาเปรียบเทียบ)

คำสำคัญ : วรรณคดี / การบริจาคอวัยวะ / พระสงฆ์ / ฆราวาส

พระมหาสมโชด คำแก้ว : การศึกษาเปรียบเทียบวรรณคดีเรื่องการบริจาคอวัยวะของพระสงฆ์กับฆราวาสในกรุงเทพมหานคร (A COMPARATIVE STUDY OF ATTITUDES ON ORGAN DONATION BETWEEN BUDDHIST MONKS AND LAY PEOPLE IN BANGKOK)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : ปาฐกถา สุวรรณบุปผา, อ.ม., Ph.D., มณฑิร จุลสมัย, พ.บ., Ph.D., 163 หน้า. INBN 974-664-967-1

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเรื่องการบริจาคอวัยวะตามหลักคำสอนทางพระพุทธศาสนาและตามหลักการแพทย์พร้อมทั้งเปรียบเทียบวรรณคดีเรื่องการบริจาคอวัยวะของพระสงฆ์กับฆราวาสในกรุงเทพมหานคร

จากศึกษาภาคเอกสาร พบว่า หลักคำสอนทางพระพุทธศาสนาถือว่าการบริจาคอวัยวะเป็นการให้ทานอย่างหนึ่ง อยู่ในทานชั้นอุปปารมี พระพุทธศาสนามีหลักคำสอนที่ช่วยสนับสนุนในเรื่องการบริจาคอวัยวะ สอนให้พิจารณาเห็นชีวิตประกอบขึ้นด้วยธาตุ 4 ขันธ์ 5 อยู่ภายใต้กฎของไตรลักษณ์ ไม่ให้ยึดติดในร่างกาย การซื้อขายอวัยวะมนุษย์ผิดหลักคำสอนทางพระพุทธศาสนา การตายของมนุษย์จิตหรือวิญญาณจะต้องเคลื่อนออกจากร่างกายในภพปัจจุบัน การเกิดใหม่เป็นหน้าที่ของจิต โดยมีผลกรรมเป็นแรงผลักดันในการไปเกิดใหม่ ส่วนการบริจาคอวัยวะทางการแพทย์ถือเป็นการช่วยเหลือผู้ป่วยที่มีอวัยวะสูญเสียหน้าที่ให้มีชีวิตอยู่ได้ต่อไป และถือเอาสมณตายเป็นเครื่องตัดสินความตายของมนุษย์ ผลจากการเปรียบเทียบการตายทางการแพทย์กับทางพระพุทธศาสนาดังกล่าว พบว่า มีความแตกต่างกัน

ผลจากการศึกษาภาคสนาม พบว่า พระสงฆ์กับฆราวาสส่วนใหญ่เห็นด้วยว่า การบริจาคอวัยวะถือเป็นการให้ทานอย่างหนึ่ง ทำให้ได้บุญทั้งในชาตินี้และชาติหน้า ทั้งสองกลุ่มมีความคิดที่จะบริจาคอวัยวะ แต่ส่วนใหญ่ยังไม่ได้บริจาคอวัยวะ พระสงฆ์เห็นด้วยว่า คำสอนทางพระพุทธศาสนาสนับสนุนเรื่องการบริจาคอวัยวะ การเกิดใหม่เป็นเรื่องของจิต ส่วนฆราวาสยังไม่แน่ใจ กลุ่มตัวอย่างทั้งสองไม่เชื่อว่าเมื่อบริจาคอวัยวะแล้วเกิดใหม่ชาติหน้าจะมีอวัยวะไม่ครบ พระสงฆ์ส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยกับการตัดสินการตายทางการแพทย์ที่ถือเอาสมณตายเป็นหลัก ส่วนฆราวาสพบว่า ยังไม่แน่ใจ กลุ่มตัวอย่างทั้งสองไม่เห็นด้วยกับการตั้งศูนย์ซื้อขายอวัยวะอย่างถูกต้องตามกฎหมาย แต่เห็นด้วยว่า การบริจาคอวัยวะถือเป็นเรื่องใหม่ที่เกิดขึ้นในสังคมไทย ควรให้มีการประชาสัมพันธ์ตามสื่อต่างๆ ให้มากขึ้น เพื่อให้ประชาชนได้รับทราบข่าวสารข้อมูลที่ถูกต้องและอย่างทั่วถึง เพื่อจะเป็นประโยชน์ต่อประชาชน และสร้างแรงจูงใจให้บริจาคอวัยวะในอนาคตต่อไป